

Chừng nào có Dân Chủ Tại Việt Nam?

Luật Sư Đào Tăng Dực

Phần lớn những người quan tâm đến hiện tình đất nước chúng ta đều băn khoăn trước vấn nạn: **chừng nào có dân chủ tại Việt Nam?**

Vấn nạn này có thể đến dưới hình thức một câu hỏi từ một người bạn, một thân hữu, một độc giả đọc bài viết của mình, hoặc một người cũng muốn chia sẻ nỗi quan tâm với tiền đồ đất nước như mình.

Vấn nạn này cũng có thể phát xuất từ nội tâm của chính mình, như là một suy tư phản tỉnh để từ đó chúng ta có thể đáp ứng hiệu năng hơn, nhu cầu đấu tranh trước mắt.

Câu hỏi đơn giản và ngắn gọn, nhưng câu trả lời thì vô cùng khó khăn.

Một mặt chúng ta ý thức sự hiện hữu của một trào lưu dân chủ toàn cầu, và sự thoái trào không thể chối cãi của các ý thức hệ giáo điều khổng chế tư tưởng, dân quyền và nhân quyền của con người. Mặt khác chúng ta cũng ý thức sự hiện hữu oái ăm của đảng CSVN và các lãnh tụ CSVN đương đại, như là một tập thể bảo thủ, vị kỷ, thiếu viễn kiến và nô lệ ngoại bang nhất lịch sử.

Ai ai cũng đồng thuận, kể cả những người cộng sản, là tiến trình dân chủ hóa bất khả vãn hồi. Câu hỏi là vào thời điểm nào chứ không phải là sẽ xảy ra hay không.

Đối diện với thực tế đó, người CSVN có khuynh hướng muốn kéo dài tiến trình dân chủ hóa càng chậm càng tốt, với ý đồ tiếp tục trục lợi cho cá nhân và bè phái. Toàn dân thì có khuynh hướng ngược lại là muốn thúc đẩy tiến trình này để rút ngắn con đường canh tân và cải tổ đất nước, hầu bắt kịp các quốc gia trong khu vực.

Dĩ nhiên trong tiến trình dân chủ hóa đất nước, đảng cộng sản Việt Nam là một chướng ngại và trở lực lớn lao mà chúng ta đều ý thức sâu sắc.

Như là một hệ luận của tương quan đối nghịch giữa hai khuynh hướng trên, câu trả lời thực tế nhất cho vấn nạn : "chừng nào có dân chủ tại Việt Nam?" sẽ là:

Dân chủ sẽ đến với dân tộc chúng ta chậm hơn là toàn dân mong muốn nhưng nhanh hơn người CSVN mong muốn.

Tuy nhiên trả lời như thế quá mơ hồ và không thỏa mãn lòng nao nức và phẫn nộ của toàn dân trước những tệ nạn xã hội, bất công và độc tài đảng trị đang xảy ra tại nước nhà.

Muốn làm sáng tỏ vấn đề hơn, chúng ta phải duyệt xét các hiện tượng chính trị và xã hội đã và đang xảy ra tại Đông Âu và Đông Á.

Tại Đông Âu, bức tường Bá Linh bị sụp đổ ngày 9/11/1989, kéo theo sự sụp đổ của các chế độ CS tại đây, và ngay tại nơi khai sinh ra các chính quyền CS là Liên Xô.

Sự sụp đổ của bức tường Bá Linh, trên mặt thời gian tính, là hiện tượng tiên khởi, khai mào cho sự sụp đổ của các chế độ độc tài CS. Tuy nhiên trên thực tế, sự sụp đổ của bức tường ô nhục này không phải là nguyên nhân. Nguyên nhân chính yếu nằm nơi tính ưu việt của quan điểm dân chủ chân chính đương thời.

Quan điểm này có thể được diễn giải như là quan điểm dân chủ hiến định, pháp trị và đa nguyên đang ngự trị chính trường của các quốc gia Tây Âu, Hoa Kỳ và các quốc gia tiên tiến trên thế giới.

Quan điểm đối nghịch là chuyên chính vô sản của Các-Mác, dù được ngụy tạo bằng những định chế dân chủ tương tự như các định chế dân chủ tây phương (như quốc hội nhân dân, tòa án tối cao nhân dân hoặc chính phủ nhân dân), khi đối diện với quan điểm dân chủ chân chính này, đều rơi mặt nạ.

Các quốc gia Đông Âu và Nga Xô vốn rất gần gũi về địa dư và văn hóa với các quốc gia Tây Âu khác. Trong các thập niên 70 và 80 có nhiều biến chuyển và khủng hoảng chính trị tại Hoa Kỳ, như xì căn đản Watergate và phong trào phản chiến bành trướng mạnh mẽ đưa đến CS chiến thắng tại Nam Việt Nam.

Nhìn một các phiến diện thì cả 2 hiện tượng này phơi bày những khuyết điểm của hệ thống chính trị dân chủ tây phương khi phải đối đầu với khối Cộng CS đoàn kết, trong giai đoạn chiến tranh lạnh.

Tuy nhiên khi nhìn sâu hơn, chúng ta sẽ thấy 2 hiện tượng này là những thử thách lớn lao về tính dân chủ thực sự của hệ thống chính trị dân chủ. Kết quả là các chính khách trong hệ thống chính trị dân chủ đã vượt qua các cuộc khủng hoảng này một các toàn diện và sau đó, dưới sự lãnh đạo của Tổng Thống Ronald Reagan, đã làm lung lay đến tận gốc rễ chế độ độc tài CS dưới sự lãnh đạo của Michael Gorbachev.

Lý do là, không những các giới cầm quyền CS mà cả dân chúng sống dưới sự cai trị của họ, đều chứng kiến một cách tường tận tinh thần dân chủ pháp trị của Hoa Kỳ qua việc Quốc Hội truy tố (impeach) Tổng Thống Nixon vì biến cố Watergate. Nếu vì lý do phải đương đầu với một đối thủ nguy hiểm là Liên Xô, mà nền dân chủ Hoa Kỳ phải giới hạn các dân quyền và nhân quyền căn bản của người dân, để cho hành pháp (tổng thống) lấn lướt lập pháp (quốc hội) và khóa lấp sự phạm pháp của Nixon, thì nền chính trị của Hoa Kỳ có thể ổn định hơn lúc đó, nhưng sẽ không có khả năng làm lung lay tận gốc rễ trong tâm thức của giới lãnh đạo và quần chúng trong các quốc gia CS, về tính thiếu dân chủ của hệ thống chính trị của mình. Nếu điều đó xảy ra, rất có thể đến nay chế độ CS vẫn còn ngự trị tại Liên Xô và Đông Âu.

Chính vì thế, sự áp dụng quan điểm pháp trị chí công vô tư đối với Nixon là một đòn chiến lược đánh vào tim của chế độ CS vô nhân.

Ngay tại Tây Âu, dân quyền và nhân quyền tiếp tục được củng cố thay vì giảm thiểu mặc dầu các quốc gia này, một bên, phải trực diện với độc tài CS trên bình diện địa lý hơn cả

Hoa Kỳ, và bên kia, họ phải trực diện với một phong trào phản chiến rầm rộ và do CS giật dây.

Bức tường Bá Linh sụp đổ không phải vì Tây Âu binh lực và võ khí hùng mạnh hơn, mà vì tính dân chủ của hệ thống chính trị Tây Âu vượt trội hơn.

Tại Đông Á, nhất là Trung Quốc, Bắc Hàn và Việt Nam, giới lãnh đạo CS hy vọng rằng, ngày hôm nay, họ sẽ không bị sụp đổ nhanh chóng vì không có sự tiếp cận về địa dư với những quốc gia có truyền thống dân chủ như Liên Xô và Đông Âu vào thập niên 90, cũng như các quốc gia cùng một nền văn hóa với họ, không có một truyền thống dân chủ tương đương với các nước Tây Âu.

Tuy nhiên, khi suy nghĩ như thế, họ sống trong ảo giác.

Hai thập niên sau 1990, sự tiến bộ về khoa học kỹ thuật nói chung và tin học nói riêng đã xóa bỏ tất cả mọi biên giới giữ các quốc gia.

Trên thực tế mà nói, nếu vào thập niên 90, Liên Xô và Đông Âu chỉ tiếp cận biên giới với các nước Tây Âu, thì ngày hôm nay, Trung Quốc, Bắc Hàn và Việt Nam đang tiếp cận biên giới tin học với toàn thế giới dân chủ.

Nếu vào thập niên 90, Liên Xô và các nước Đông Âu chia xẻ nền văn hóa với các nước cùng truyền thống văn hóa tại Tây Âu với sự phát triển về nhân quyền, dân quyền và kinh tế tiến bộ, thì tại Đông Á, Việt Nam, Bắc Hàn và Trung Quốc đã có những quốc gia cùng một truyền thống văn hóa nhưng vượt tiến hơn họ về nhân quyền, dân quyền và kinh tế như Nam Hàn, Đài Loan và Nhật Bản.

Ngoài Nhật Bản là một quốc gia đã canh tân từ trước, trong hai thập niên vừa qua các quốc gia Nam Hàn và Đài Loan đã có những tiến bộ vượt bậc, không những về kinh tế mà còn về tiến trình dân chủ hóa chân chính.

Muốn thúc đẩy tiến trình dân chủ hóa tại Trung Quốc và Bắc Hàn, thì hai quốc gia dân chủ đối trọng là Đài Loan và Nam Hàn, cần phải hoàn thiện hệ thống chính trị dân chủ của mình, gia tăng phẩm chất các biện pháp bảo vệ dân quyền và nhân quyền của công dân và sự trong suốt của các định chế chính trị dân chủ.

Cũng như tại Đông Âu vào thập niên 90, qua sự phát triển không ngừng của tin học, sự thể hiện tính dân chủ triệt để đó sẽ là những viên đạn bắn vào đầu những tên trùm độc tài CS và đem lại sự cáo chung nhanh chóng của một hệ thống cai trị hà khắc, phi nhân, khôn tiền khoáng hậu của nhân loại.

Tuy CSVN không bị một hữu thể chính trị dân chủ đối trọng như Trung Quốc hoặc Bắc Hàn vì miền nam Việt Nam sụp đổ vào tháng 4 năm 1975. Tuy nhiên một phần nào đó, Đài Loan và Nam Hàn sẽ thúc đẩy tiến trình dân chủ hóa Việt Nam.

Ngoài ra, chúng ta còn có một cộng đồng người Việt hải ngoại với khoảng 3 triệu người, cư ngụ tại các quốc gia dân chủ và kinh tế phát triển. Nếu chúng ta giữ vững thành trì của cộng đồng và phát huy dân chủ tốt đỉnh trong các cộng đồng hải ngoại, thì sự đóng góp cho tiến trình dân chủ hóa tại Việt Nam của chúng ta sẽ vô cùng giá trị.

Tuy chúng ta không thể đoán chắc CS Đông Á sẽ cáo chung vào thập niên 2010 hay không. Tuy nhiên chúng ta có thể khẳng định rằng, những điều kiện ắc có và đủ để CS Đông Á sụp đổ vào thập niên 90, đang hiện diện đầy đủ tại Đông Á vào thập niên 2010. Từ đó chúng ta có thể tiên đoán rằng ngày CS Đông Á cáo chung sẽ nhanh chóng hơn các tay trùm CS mong muốn rất nhiều.

Chừng đó dân tộc Việt Nam mới đạt được chiều cao thực sự của mình trong cộng đồng các dân tộc văn minh trên thế giới.

Luật Sư Đào Tăng Dực